

Punkt 4.

Godkendelse af åbningstider i daginstitutioner - 1. behandling

2015-048520

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Familie- og Socialudvalget godkender,

at forvaltningen udarbejder en ny model for åbningstider i daginstitutionerne jf. sagsbeskrivelsen

at der i den forbindelse sker en harmonisering af de historisk betingede forskelle i åbningstiderne, som stammer fra den tidligere opdeling i fire kommuner

at daginstitutionerne i yderområderne af kommunen har en længere ugentlig åbningstid end de mere centralt beliggende

at det fortsat prioriteres at have fleksible åbningstider, som tilgodeser forældrenes behov, herunder fastholdelse af forskudte åbningstider samt aften- og døgnåbne pladser

at der ikke foretages ændringer af åbningstiderne i specialbørnehavetilbuddene oprettet efter hhv. Serviceloven og Dagtilbudsloven.

at ændringerne i åbningstiderne ikke har økonomiske konsekvenser

at indstillingen drøftes i institutionsbestyrelserne, dagtilbudsbestyrelserne; LMU'erne i de 16 dagtilbud, OMU'erne i de to børne- og familieområder og AMU i Børne- og Familieafdelingen inden andenbehandlingen i Familie- og Socialudvalget

Beslutning:

Godkendt mhp. sagen sendes i høring forud for 2. behandling i udvalget den 13.05.2016.

Udvalget siger samtidig, at processen med at tilvejebringe Omprioriteringsbidraget ifm. Budget 2017 også kan få indflydelse på daginstitutionsområdet.

Anne Honoré Østergaard og Hans Thorup kan ikke tilslutte sig bemærkningen om Omprioriteringsbidraget.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

Som led i budgetproceduren for budget 2016 blev der drøftet en generel reduktion af åbningstiderne i daginstitutionerne til 50/53 timer om ugen, svarende til en besparelse på 4,0 mio. kr. Forslaget ville også rette op på de skævheder, som hænger sammen med, at åbningstiderne ikke blev harmoniseret i forbindelse med kommunesammenlægningen i 2007. Besparelsesforslaget blev taget af bordet og indgår dermed ikke i det vedtagne budget for 2016. Samtidig er der fortsat et ønske om at udarbejde et nyt planlægningsgrundlag for åbningstiderne og i den sammenhæng rette op på forskellene mellem de fire tidligere kommuner. Børne- og Familieafdelingen vil derfor igangsætte en proces for dette.

Nuværende retningslinjer for decentral ændring af åbningstider

Der er allerede mulighed for lokalt at ændre åbningstiden i daginstitutionerne indenfor dagtilbuddet. Ændringerne kan handle om antallet af timer, dvs. udvidelse eller reduktion i den ugentlige åbningstid, eller åbningstidens placering på dagen. Ændringer skal være begrundet i forældrenes pasningsbehov eller ske på foranledning af dagtilbudsleder/pædagogiske ledere, for at anvende ressourcerne bedst muligt. Lokale ændringer i åbningstiden må ikke medføre, at allerede indskrevne børn i institutionen ikke kan benytte en ny åbningstid. Indenfor dagtilbuddet kan man med en reduktion af åbningstiden i én daginstitution tilgodese en anden daginstitution med flere timer, blot det samlede timetal i dagtilbuddet holdes. Ved ændringer i åbningstiden skal dagtilbudsbestyrelsen, dagtilbuddets MED-Udvalg og områdeledelsen involveres efter en nærmere fastlagt procedure.

Ovenstående regler vil også gælde efterfølgende.

Nyt planlægningsgrundlag for åbningstider

Formålet med et nyt planlægningsgrundlag for daginstitutionernes åbningstider er at sikre:

- at åbningstiderne fortsat tilgodeser forældrenes behov for pasning
- at ressourcerne udnyttes bedst muligt
- at de historisk betingede forskelle i åbningstiderne fra kommunalreformen harmoniseres

Det er forvaltningens indstilling, at Aalborg Kommune fortsat skal have fleksibilitet i åbningstiderne, for at imødekomme forældrenes behov for forskellige pasningstider. Derfor vil der også fremover være daginstitutioner som åbner tidligt, mens andre lukker sent – altså at åbningstiderne er forskudt i forhold til hinanden. Samtidig fastholdes de døgn- og weekendåbne pladser i børnehuset Sdr. Skovvej (20 pladser 0-2 år og 40 pladser 3-5 år) og de aftenåbne pladser i daginstitutionen Fuglsang (10 + 14 pladser åbent til hhv. kl. 20 og 24).

Det er forvaltningens indstilling, at der også fortsat skal være en vis forskel i åbningstiderne mellem de centrale dele af kommunen og den del der ligger længst fra centrum. Tanken er, at det må forventes, at forældrene i de områder der ligger længst væk fra centrum generelt set har længere transporttid til arbejde. Det har dog ikke været statistisk muligt, at få be- eller afkræftet dette.

Undersøgelse om åbningstid

I kølvandet på kommunalreformen undersøgte Rambøll Management behovet for fleksible åbningstider i Aalborg Kommune (2008). Undersøgelsen påpegede bl.a., at nogle forældre havde et udækket pasningsbehov efter kl. 16.45, hvor mange institutioner lukker, men samtidig viste deres konkrete registrering, at det reelle fremmøde efter kl. 17.15 var meget sparsomt.

Rambølls undersøgelse viste i øvrigt, at forældrene generelt vægter muligheden for pasning om morgenen højere end pasning om eftermiddagen.

I forhold til aften- og weekendpasning konkluderede Rambøll, at behovet generelt var meget lille og iøvrigt sporadisk - fx én enkelt weekend om måneden.

Undersøgelsen gav ikke anledning til ændringer i åbningstiderne.

På baggrund af Pladsanvisningens kendskab til pasningsbehovet, og forvaltningens erfaringer i øvrigt, er det vurderingen, at der ikke er sket større ændringer i behovet for fleksible åbningstider, og at Rambølls konklusioner stadig holder.

Konkret brug af sene åbningstider

En stikprøve fra "MinInstitution" i 7 daginstitutioner af udnyttelsen af de sene åbningstider til kl. 18.00 viser, at de sidste børn typisk hentes i tidsrummet mellem 16.00 og 17.00. Stikprøven viser, at der ofte ikke er børn i disse institutioner efter kl. 17.00 og åbningstiden frem til kl. 18.00 reelt ikke anvendes i særlig stort omfang af børnefamilierne i Aalborg Kommune.

Pladsanvisningen oplever stor efterspørgsel på de døgnåbne pladser i børnehuset Sdr. Skovvej, mens efterspørgsel efter aften- og weekendåbne pladser generelt er meget begrænset.

Andre kommuners åbningstider

I de nordjyske nabokommuner åbner daginstitutionerne typisk kl. 6.15, 6.30 eller 6.45 og lukker kl. 16.30, 16.45 eller 17.00. Hjørring Kommune oplyser, at der i udvalgte institutioner er mulighed for pasning til kl. 18.00, hvis behovet er arbejdsbetinget. I Frederikshavn er der mulighed for pasning fra kl. 6.00. Daginstitutionerne i Odense Kommune har generelt åbent 6.45-17.00, enkelte dog til kl. 19.00. I Århus er den normale åbningstid kl. 6.30-17.00, én daginstitution har åbent til kl. 20.00 og én har åbent 7.30-18.00.

De sene åbningstider er således ikke særlig udbredt i andre kommuner.

I forhold til 6-byerne ligger åbningstiden i Aalborg på niveau med åbningstiden i København, Aarhus og Esbjerg, mens den gennemsnitlige åbningstid i Randers og Odense er ca. 1 time mindre.

Model for fremtidige åbningstider

Der kan tænkes flere forskellige modeller for tilrettelæggelse af de fremtidige åbningstider, herunder fx også at alle har samme åbningstider, eller blot har åbent i samme antal timer. Forvaltningen ønsker dog at fastholde principperne om fleksible åbningstider, om geografisk betingede åbningstider, samt at ændringen skal være udgiftsneutral. Med dette udgangspunkt peger forvaltningen på følgende model for de fremtidige åbningstider:

- daginstitutioner i det centrale Aalborg og de nærmeste oplandsbyer får generelt set ressourcer til en ugentlig åbningstid på 52 timer, mens øvrige daginstitutioner får 53,5 timer
- dagtilbudslederen skal sikre, at daginstitutionernes åbningstider afspejler forældrenes behov, og herunder at der i hvert dagtilbud er daginstitutioner, som åbner tidligt (før kl. 6.30) og andre som lukker sent (efter kl. 16.45)

Samlet set betyder ændringerne, at 80 daginstitutioner får en længere åbningstid, 58 daginstitutioner får en kortere åbningstid, mens 8 daginstitutioner beholder den nuværende åbningstid.

Kort over grænsen for tildeling af ressourcer (bilag 1) samt oversigt over konsekvenser for den enkelte daginstitution (bilag 2) er vedlagt.

Særlige forhold

Der sker ikke ændringer i forhold til de døgn- og aftenåbne pladser, så Børnehuset Sdr. Skovvej vil fortsat tilbyde døgnåben pasning, og daginstitutionen Fuglsang vil fortsat have aftenåbne pladser.

Specialgrupperne i daginstitutionerne Bakkegaarden, Fantasia, Gl Kongevej og 6'eren samt særlige børnehavetilbud Stampen, Marte Meo og Væksthuset fastholder de nuværende åbningstider. Dette skal ses i sammenhæng med at børnene ofte indgår i en kørselsordning og hentes og bringes i taxa, og således har en længere transporttid.

Proces

Denne indstilling drøftes i dagtilbudsbestyrelserne, LMU i de 16 dagtilbud, OMU i de to børne- og familieområder og AMU i Børne- og Familieafdelingen.

Bemærkningerne forelægges Familie- og Socialudvalget inden andenbehandlingen af indstillingen.

Efter andenbehandlingen igangsættes proces i dagtilbuddene med henblik på, at fastlægge de konkrete åbningstider for enkelte daginstitution.

De nye åbningstider træder i kraft 1.8.2017, for at så få forældre som muligt bliver berørt af ændringerne.

Tidsplan

FSU	19.2.2016
Lokale drøftelser	uge 8-16 (deadline 21.4.2016 kl. 12)
FL 2. behandling	4.5.2016
FSU 2. behandling	13.5.2016

Bilag:

Bilag 1 - Kort over Aalborg Kommune.pdf

Bilag 2 - Åbningstider - oversigt 2016.docx